

Κάνετε κάτι πριν είναι αργά....

Η παραβατικότητα στα χωριά μας έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις. Συνέχεια έχουμε διαρρήξεις, κλοπές και διάφορες άλλες παραβατικές πράξεις. Το αστυνομικό τμήμα Χατζή έχει βάλει λουκέτο και οι κατοικοί καθημερινά αποθρασύνονται. Το ίδιο συμβαίνει και σε όλη τη Μεσσηνία. Οι κάτοικοι του δήμου μας ανησυχούν έντονα απ' αυτή την έξαρση. Αισθάνονται αδύναμοι και αβοήθητοι από την πολιτεία. Η έλλειψη αστυνομικών δυνάμεων είναι ορατή παντού. Η εφημερίδα μας εκπέμπει σήμα κινδύνου προς κάθε αρμόδιο και ζητά εκ μέρους των πολιτών να γίνει κάτι πριν είναι αργά. Πριν θρηνησουμε και θύματα. Κύριοι κάνετε κάτι. Έχετε υποχρέωση και χρέος απέναντι στους πολίτες των χωριών μας.

Η καβουρόβρυση

Η καβουρόβρυση είναι μια πηγή που έχει τη δικιά της ιστορία ανάμεσα στα χωριά Ζαΐμογλι και Πελεκανάδα. Μια βρύση που ήταν ουσιαστικά τα φυσικά σύνορα των δυο χωριών που αναφέραμε. Για πολλά χρόνια η πηγή αυτή κάλυπτε τις ανάγκες ύδρευσης του οικισμού Άνω Ζαΐμογλι. Την αναφέρουμε έτσι απλά και για να μαθαίνουν τις πηγές οι νεότερες γενιές και γιατί έχουμε χρέος στην ιστορική μνήμη.

Μεϊντάνης Γιάννης:

Ένα παλικάρι από το Κουρτάκι

Τόπος καταγωγής του Γιάννη Στ. Μεϊντάνη ήταν το Κουρτάκι όπου πέρασε τα παιδικά και εφηβικά του χρόνια. Επιστρατεύτηκε για να προσφέρει τις υπηρεσίες στην πατρίδα που έδινε το δικό της αγώνα για την απελευθέρωση σκλαβωμένων εδαφών. Ήταν η περίοδος 1914-1918. Άφησε την τελευταία του πνοή στις 28 Μαΐου 1918 στο Στρατιωτικό Νοσοκομείο της Καλαμάτας (Γ.Α.Κ. Παράρτημα Καλαμάτας, Αρχείο Μίμη Φερέτου).

Ο Χαραλάμπης ο Κολητσιδιάρης και οι επισκέψεις του στα Βουφραδοχώρια

Όλοι οι μεγάλοι σε ηλικία κάτοικοι των χωριών μας θυμούνται και εξιστορούν στιγμές από την παρουσία του Χαραλάμπη του Κολητσιδιάρη, όπως τον αποκαλούσαν. Ο «Ζουρλοχαραλάμπης ο Κολητσιδιάρης» περπατούσε πάντα ξυπόλυτος και αχτένιστος. Στη μέση του ήταν ζωσμένος με ένα σακί, στο λαιμό του κρεμόταν ένας ξύλινος σταυρός και στο χέρι του κρατούσε ένα φανάρι, αναμμένο μέρα-νύχτα. Ερχόταν συχνά στα χωριά μας, έσπερνε λούπινα και έλεγε «σοφά» πράγματα. Ήταν πολύ ελεήμων, ζητιάνευε και μετά μοίραζε στους φτωχούς. Μιλούσε συνέχεια για το Θεό και θύμιζε στους πολίτες τη ματαιότητα αυτού του κόσμου. Γύριζε τα χωριά και τις γειτονιές και ζητούσε από τον κόσμο να γυρίσει με το Παλιό Ορθόδοξο Εορτολόγιο. Για να λειτουργηθεί και να κοινωνήσει, πήγαινε στο Μοναστήρι του Παναγουλάκη. Άλλοι τον έλεγαν άγιο και άλλοι τον περιγελούσαν. Ο Χαραλάμπης Παπαδογιάννης (αυτό ήταν το πραγματικό του επίθετο) γεννήθηκε το 1896 στο Δυρράχι Αρκαδίας. Θεωρήθηκε «ανυπόταχτος» το 1916, «αγνώστου διαμονής» το 1920 και «ουδεμού ανευρεθής» το 1940. Πέθανε στις 10 Οκτωβρίου 1974 και τον κήδεψαν στο Μοναστήρι του Παναγουλάκη.

Το χαρτοπαίχνιδο στο Βλάση

Πριν από τη μεγάλη μετανάστευση τα Βουφραδοχώρια στέναζαν από το χαρτοπαίχνιδο. Στα μουσικά της τράπουλας έμπαινε κανείς από τα μαθητικά του χρόνια στο δημοτικό σχολείο. Βλέπετε απουσίαζε η τηλεόραση και ο καφενές είχε τη δικιά του λογική. Εκεί που γινόταν χαλασμός στη χαρτοπαιξία ήταν οι μέρες πριν και μετά από την Πρωτοχρονιά. Μικροί μεγάλοι στη βασιλίσσα του τραπεζιού την τράπουλα. Όλοι ήταν εξαρτημένοι στο τζογάρισμα. Στο δημοτικό μάθαμε την «κολιτσίνα», «το μουτζούρι», τη «ξερή», το «21», το «31» και το «βιδαριστό 31». Καθώς μεγαλώναμε μαθαίναμε την τέχνη της «πόκας», του «Θανάση», του «κουμ-καν» και της «πασέτας». Η «πρέφα» ερχόταν αργότερα γιατί η εκμάθησή της ήθελε ανώτερες πανεπιστημιακές σπουδές που λίγοι μπορούσαν να τις έχουν. Χρυσές δουλειές έκαναν τα μαγαζιά με το βιδάνιο. Βέβαια, η χαρτοπαιξία δεν περιοριζόταν στα καφενεία αλλά πολλές φορές γινόταν και σε σπίτια. Κάποτε την έπεφτε και η αστυνομία και τότε όλοι οι τζογαδόροι ήταν αναγκασμένοι να φορτωθούν στον ώμο καρέκλες και τραπέζια και να πάνε στο αστυνομικό τμήμα στο Χατζή. Ο Γιώργος Μάστορας του Αντωνίου στο βιβλίο του «Το Βλάση και η συμμετοχή του εις τους εθνικούς αγώνες, Αναμνήσεις» αναφέρεται στο χαρτοπαίχνιδο που γινόταν στο Βλάση. Μεταξύ των άλλων αναφέρει και το παρακάτω περιστατικό με πρωταγωνιστή το Λυμπερόπουλο Λυμπέρη του Παναγιώτη που είχε γεννηθεί το 1872: «...πάλαι ποτέ μετέβη εις την Κωμόπολιν του Πεταλιδίου και κατόρθωσε να εισέλθη εις παρέαν ευπόρων χαρτοπαικτών τους οποίους εις την κυριολεξίαν τους εμάδησε-κατά χαρτοπαικτικήν έκφρασιν-δίκην ορνιθίων και όταν αντελήφθη, ότι οι συμπαίκτηι του ήρχισαν να τον υποπτεύονται, προσεποιήθη σωματικήν ανάγκην και εξήτησε την άδειά τω, ίνα εξέλθη του χώρου αφού προηγουμένως εφρόντισε να θέση τα χαρτονομίσματα εντός των θυλακίων των ενδυμάτων του και να εγκαταλείψη τον μεστόν κερμάτων ανεστραμμένον πλόν του εις τον χώρον του χαρτοπαιγνίου. Οι συμπαίκτηι του επληρεασθέντες εκ του εγκαταλειφθέντος μεγάλου αριθμού κερμάτων έδωσαν ασμένως την άδειαν των να εξέλθη δια να μη τον επανίδουν έκτοτε».

Γουρνοσφαξίες στο Βλάση

Οι νοικοκυραίοι στο Βλάση, όπως και σε όλα τα Βουφραδοχώρια, ξυπνούσαν απ' τα ξημερώματα για να βάλουν το λεβέτι με το νερό πάνω σε δυνατή φωτιά. Μόλις το νερό έβραζε, οι άντρες, έπιαναν ξαφνικά αλλά συντονισμένα το γουρούνι, ώστε να μην μπορέσει αυτό ν' αντισταθεί, και το έριχναν κάτω, ενώ αυτός που τα κατάφερνε γρήγορα στο σφάξιμο, δηλαδή είχε ελαφρύ «χερικό» και ξεψυχούσε χωρίς φοβερούς πόνους το χοιρινό, έσφαζε το θρεφτάρι και άμεσα του έβγαζε τον καρούντζο (λάρυγγα), τον οποίο η νοικοκυρά έριχνε αμέσως στα κάρβουνα της φωτιάς, πάνω στην οποία έβραζε το νερό, που θα χρησιμοποιούσαν τώρα, για να «μαδησουν» το σφαγιασμένο ζώο. Η νοικοκυρά ύστερα απ' το σφάξιμο, έβαζε συνήθως ένα λεμόνι στο στόμα του χοιρινού για να μοσχομυρίζει το κρέας του. Στη συνέχεια με το αίμα του σφαγμένου ζώου έκαναν ένα σταυρό στο μέτωπο των παιδιών που βρίσκονταν εκεί και παρακολουθούσαν τη σφαγή του ζώου. Ακολούθως οι άντρες, αφού τοποθετούσαν το σφαγιασμένο ζώο, συνήθως πάνω σε μια ξύλινη πόρτα, που την έβγαζαν ειδικά για την περίπτωση αυτή, έριχναν σ' όλο το σώμα του χοιρινού, με προσοχή, βραστό νερό, ώσπου να φουσκώσει το δέρμα του, και όλοι μαζί στη συνέχεια αφαιρούσαν γρήγορα το σκληρό τρίχωμα του, με τα μαχαίρια ή άλλα κοφτερά αντικείμενα ή ακόμη με κεραμίδια ή και με τα χέρια τους. Εν τω μεταξύ, πριν ολοκληρωθεί το «μάδημα» του ζώου, ο καρούντζος που ψηνόταν στα κάρβουνα, ήταν έτοιμος και κάποιος από τους παρευρισκομένους αναλάμβανε να τον κομματιάσει σε τόσα κομμάτια, όσα ήταν και τα άτομα που βρίσκονταν στο σπίτι του νοικοκύρη εκείνη τη στιγμή. Παίρνοντας λοιπόν καθένας ένα κομματάκι στο «πιρούνι» και πίνοντας από ένα ποτήρι ντόπιο κρασί, ευχόταν στους νοικοκυραίους «καλοφάγωτο και του χρόνου». Κατόπιν συνεχίζουν την, εργασία τους και σε λίγο το χοιρινό είναι εντελώς καθαρό και ξεπλυμένο με αρκετό νερό, για ν' ακολουθήσει το ξεκοίλιασμα του ζώου. Δύο άντρες δηλαδή, που τα καταφέρνουν βέβαια, ενώ το ζώο βρίσκεται με την κοιλία προς τα επάνω, το ανοίγουν με κατάλληλη μαχαίρα, απ' το λαιμό έως τα πισινά πόδια και αφαιρούν απ' το ζώο όλα τα έντερα και τα υπόλοιπα εντόσθια, τα οποία τα έβαζαν σε μεγάλα σκαφίδια. Όταν πλέον είχε ολοκληρωθεί το ξεκοίλιασμα και ξεπλυνόταν πάλι το ζώο εσωτερικά, κυρίως, με άφθονο νερό, περνούσαν ένα γερό ξύλο στα δυο πισινά πόδια του χοιρινού και

ένα άλλο στα δύο μπροστινά, για να μπορέσουν τουλάχιστον τέσσερις δυνατοί άντρες να πιάνουν το σφαγμένο ζώο και να το μεταφέρουν στο μέρος ακριβώς που επρόκειτο να κρεμαστεί. Η νοικοκυρά μαγειρεύει το γουρνοσούκωτο του ζώου και επακολουθούσε τρικούβερο γλέντι. Στα παιδιά έδιναν τη φούσκα του γουρουνιού και με αυτή άρχιζαν το παιχνίδι. Δυο τρεις μέρες αργότερα που το κρέας του ζώου είχε στραγγίξει ο νοικοκύρης έβγαζε το δέρμα του ζώου κόβοντάς το σε στενόμακρες λωρίδες. Μερικές απ' αυτές τις λωρίδες τις έκοβαν κομμάτια και αφού τις έβραζαν τις τοποθετούσαν μαζί με το υπόλοιπο κρέας και τα λουκάνικα σε στάμνες για το παστό της χρονιάς. Ύστερα ακολουθούσε το τεμάχιασμα του κρέατος και η τοποθέτησή του σε βούτες ρίχνοντας πάνω του αλάτι. Μετά από λίγες μέρες επακολουθούσε το «λιώσιμο» του χοιρινού και η τοποθέτησή του στις στάμνες. Το «λιώσιμο» ήταν μια ξεχωριστή διαδικασία. Έβαζαν ένα μεγάλο λεβέτι πάνω στη φωτιά. Έριχναν το κρέας μέσα και έβραζε αρχικά με λίγο νερό και το λίπος του. Στη συνέχεια με λίγο λάδι το ροδοκοκκίνιζαν. Τέλος το κατέβαζαν απ' τη φωτιά και ήταν πλέον έτοιμο να μπει στις στάμνες ως το παστό της χρονιάς. Για τα λουκάνικα και την οματιά θα αναφερθούμε σε άλλο φύλλο της εφημερίδας μας. Κλείνοντας θέλουμε να τονίσουμε ότι οι γουρνοσφαξίες στο Βλάση και σ' όλα τα χωριά της Βουφράδας ήταν το γεγονός της χρονιάς.

Τα στρατεύματα του Καραϊσκάκη ληηλατούν το Βλάση και τα δίπλα χωριά

Είκοσι πέντε μέρες πριν από τη μάχη του Μανιακίου η Ελλάδα ζούσε το μεγάλο διχασμό. Ο Κολοκοτρώνης στη φυλακή και τα στρατεύματα του Καραϊσκάκη άρπαζαν και έκαναν διάφορες ασχήμιες σε βάρος των Ελλήνων αντιπάλων τους σε όλη τη Μεσσηνία κι όλα αυτά σε μια στιγμή που ο Ιμπραήμ προσπαθούσε να σβήσει την επανάσταση. Τότε ήταν που τα στρατεύματα του Καραϊσκάκη άρπαξαν ότι βρήκαν στο πέρασμά τους στο Βλάση, στο Μηλιώτη, στο Κοντογόني, στο Μαργέλη και σ' άλλα χωριά. Έντονη ήταν η αντίδραση των προκρίτων Γιάννη Κακούρη από το Βλάση, Πούλιου Τσάκαλη από το Κοντογόني, Αναστάση Κωνσταντόπουλου από το Μηλιώτη, Θεοδωράκη Θανασόπουλου από το Μαργέλη και αρκετών άλλων από το διπλανά χωριά. Κι όλες αυτές οι ασχήμιες έγιναν σε μια στιγμή που οι κάτοικοι των χωριών μας έδωσαν με τη θέλησή τους ότι ήταν δυνατόν για να βοηθήσουν τα ελληνικά στρατεύματα. Σήμερα είμαστε στην ευχάριστη θέση

να δημοσιεύσουμε αυτή τη διαμαρτυρία προς τη διοίκηση των προκρίτων των χωριών μας η οποία έχει ως εξής: «Σεβαστή Διοίκησις Οι υποφαινόμενοι απαξιάπαντες αναφέρονμεν μετά θερμών δακρύων, ότι εις την κατάστασιν εις την οποίαν μας έφερον τα διαβιάζοντα στρατεύματα, τα οποία από τα σκληράς των καταχρήσεις μας κατήντησαν εις εσχάτην απελπισίαν και μάλιστα, όπου δύναται να πληροφορηθή, από τον ευγενέστατον έπαρχόν μας, ότι εις όσα εξητήθησαν από τον εξοχώτατον υπουργόν των πολεμικών, παρά του Επάρχου μας αλεύρια, κριθάρια, άχυρα, ζώα φορτηγά και βόδια, προς χρήσιν των Νεοκάστρου στρατοπέδων, όλα τα εδώσαμεν, με μέσον του έπαρχού μας, και καθώς η ευθεία του, εις όσα έδωσαν βαστά καθαρόν λογαριασμόν, με τας διαταγάς του υπουργού των πολεμικών, και με αποδεικτικά του φροντιστού, τα οποία εδώσαμεν με μεγάλην μας προθυμίαν. Πλην απερνώντας οι στρατηγοί Καραϊσκάκης, Χορμοβίτης και Τζαβελαίοι

και Χρήστος Φωτομάρας, όχι μόνο μας επήραν τα ζώα μας, μας εσκότωσαν όσα απαντούσαν εις λόγκους, και εις χωριά μας, αλλά και αυτά τα τζάβελά μας και μπακιρία μας υστέρησαν, και μας άφησαν ερήμους, περιφερόμενοι εις τα βουνά και με όλην μας, αυτήν την δυστυχίαν άμμα λαβόντες την διαταγήν του επάρχου μας, εκστρατεύσαμε δια τα στρατόπεδα, και η σεβ. Διοίκησις ας κάμη το έλεός της, δια να μας αποζημιώση, τουλάχιστον τας ζημίας μας κατά τον περικλειόμενον κατάλογόν μας, τα δε άλλα μπακιρικά μας και λάδια οπού μας έχυσαν καταγής και άλλα, αυτοί ας όψονται εν ημέρα κρίσεως, ενώπιον του Θεού του υψίστου. Περικλείομεν και την διαταγήν του Υπουργείου των Πολεμικών όπου διατάσει τον στρατηγόν Καραϊσκάκη, δια να μας επιστρέψει τα 380 σφακτά, όπου εις την πρώτη φοράν όπου επέρασεν, και φοβούμενοι το σκληρόν και το απάνθρωπόν του, δεν του το επαρησιάσαμεν, και μένομεν ακαρτερώντας το έλεός της».